

Gelet op artikel 47, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen;

Artikel XII

De Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a, onder 2°, vervalt "minderjarig".

b. Aan onderdeel b, onder 1°, wordt toegevoegd "die zijn toegekend voor 1 januari 2024".

c. In onderdeel b, onder 3°, wordt "(Stcrt. 2000, 16), die zijn uitgekeerd aan de slachtoffers zelf" vervangen door "zoals deze luidde op 31 maart 2024 of de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers 2014".

d. Aan onderdeel b wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van subonderdeel 18° door een puntkomma, een subonderdeel toegevoegd, luidende:

19°. tegemoetkomingen op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten.

2. In het tweede lid wordt "onder 4°" vervangen door "onder 3°" en wordt na "uitkeringen" toegevoegd "of tegemoetkomingen".

3. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. Een verzoek om toepassing van een vermogenstoetsuitzondering als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder 19°, heeft uitsluitend betrekking op de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting verkregen werd.

4. In het vierde lid (nieuw) wordt "op het berekeningsjaar volgende berekeningsjaren" vervangen door "de op het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft volgende berekeningsjaren waarop de vermogenstoetsuitzonderingen betrekking kunnen hebben".

5. In het vijfde lid (nieuw) wordt "met overeenkomstige toepassing van het tweede en derde lid" vervangen door "met overeenkomstige toepassing van het tweede, derde en vierde lid".

6. Na het vijfde lid (nieuw) wordt een zesde lid toegevoegd:

6. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid, onder b, sub 1°, dat is toegekend vanaf 1 januari 2024 kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de immateriële schadevergoeding verkregen werd.

B

Artikel 9bis komt te luiden:

Artikel 9bis. Overgangsrecht vermogenstoets voor zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met de waarde van een bezitting als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 die is verkregen als gevolg van een eenmalige financiële ondersteuning van € 15 000 aan zorgmedewerkers in verband met langdurige post-COVID klachten op grond van de Regeling zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten.

2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting, bedoeld in het eerste lid, verkregen werd.

3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft volgende berekeningsjaren waarop het verzoek ingevolge het tweede lid betrekking kan hebben.

C

Artikel 9quater wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel f wordt "artikel 2.1, eerste of derde lid" vervangen door "de artikelen 2.1, eerste of derde lid, of 2.14h, eerste of derde lid".

b. In onderdeel j wordt "artikel 2.8, eerste lid, of artikel 2.18, eerste lid" vervangen door "artikelen 2.8, eerste lid, 2.14i of 2.18, eerste lid".

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Op verzoek van de belanghebbende is het eerste lid van overeenkomstige toepassing ten aanzien van een bezitting als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001:

a. die is verkregen als gevolg van de feitelijke toebedeling van een aan de voormalige partner van de belanghebbende toegekend bedrag als bedoeld in de artikelen 2.7, eerste of tweede lid, van de

Wet hersteloperatie toeslagen of compensatie als bedoeld in artikel 2.14h, eerste lid, van die Wet,;
of

b. die is opgekomen van de zijde van een kind als gevolg van een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 2.12 van de Wet hersteloperatie toeslagen.

3. In het derde lid wordt "de eerste drie berekeningsjaren" vervangen door "de eerste tien berekeningsjaren".

D

Na artikel 9septies worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 9octies. Overgangsrecht vermogenstoets overlevenden en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met de waarde van een bezitting als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 die is verkregen als gevolg van een schadevergoeding die na vaststelling van de schade door de Stichting Vergoeding schade slachtoffers schietincident Alphen aan den Rijn is toegekend aan de overlevenden en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn op 9 april 2011.

2. Het verzoek kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting werd verkregen.

3. Het verzoek wordt geacht mede te zijn gedaan voor de op het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft volgende berekeningsjaren waarover de vermogenstoetsuitzondering kan gelden.

Artikel 9novies. Overgangsrecht vermogenstoets nabestaanden MH17

1. Op verzoek van de belanghebbende blijft artikel 7, derde en vierde lid, van de wet, artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de zorgtoeslag of artikel 1, vierde lid, van de Wet op het kindgebonden budget buiten toepassing indien wel aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag, onderscheidenlijk kindgebonden budget, zou bestaan indien ten aanzien van de belanghebbende, zijn partner of een medebewoner de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zou worden verminderd met de waarde van een bezitting als bedoeld in artikel 5.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 die is verkregen als gevolg van een immateriële schadevergoeding die is verkregen door nabestaanden van personen die als gevolg van het neerhalen van Malaysia Airlines vlucht MH17 op 17 juli 2014 zijn overleden in verband met dat overlijden.

2. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid kan uitsluitend betrekking hebben op de aanspraak op huurtoeslag, zorgtoeslag of kindgebonden budget over de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting, bedoeld in het eerste lid, verkregen werd.
3. Een verzoek als bedoeld in het eerste lid wordt geacht mede te zijn gedaan voor op het berekeningsjaar waarop het verzoek betrekking heeft volgende berekeningsjaren waarop het verzoek ingevolge het tweede lid betrekking kan hebben.

TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

Door middel van de onderhavige wijziging van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (hierna: UR Awir worden voor de toeslagen enkele wijzigingen aangebracht voor wat betreft de vermogenstoetsuitzonderingen. Deze uitzonderingen gelden voor de vermogenstoename als gevolg van:

- de tegemoetkomingen op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB);
- de aanvullende regelingen inzake de hersteloperatie kinderopvangtoeslag (regeling voor de ex-partner van gedupeerde aanvrager en de uitbreiding van de kindregeling naar de (pleeg)kinderen van de ex-partner);
- de schadevergoeding Stichting Vergoeding schade slachtoffers schietincident Alpen aan den Rijn (Stichting VSSA) aan slachtoffers en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn;
- de schadevergoeding via de voorschotregeling op grond van het Wetboek van Strafvordering aan de nabestaanden van MH17; en
- de eenmalige financiële ondersteuning aan zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten.

Een vermogenstoets wordt uitgevoerd bij het bepalen of een belanghebbende aanspraak maakt op zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget (hierna: toeslag). Deze vermogenstoets is een belangrijk instrument om toeslagen te beperken tot belanghebbenden die inkomensondersteuning nodig hebben. Indien het vermogen op de peildatum (1 januari) hoger is dan een bepaald bedrag, vervalt voor dat betreffende jaar het recht op de toeslag waarvan de vermogensgrens is overschreden. Bij de huurtoeslag kan dit zich voordoen bij overschrijding van de vermogensgrens van € 33.748 voor alleenstaanden en van € 67.496 voor mensen met een toeslagpartner (bedragen 2023). Voor de zorgtoeslag en het kindgebonden budget gelden hogere vermogensgrenzen (€ 127.582 zonder toeslagpartner en € 161.329 met toeslagpartner). Vanwege de peildatum (1 januari), kunnen de gevolgen van de vermogenstoename voor de inkomstenbelasting en de toeslagen zich voor het eerst voordoen in het berekeningsjaar volgend op het kalenderjaar waarin de toegekende bedragen tot de bezittingen zijn gaan behoren.

In bepaalde gevallen is de maatschappelijke betekenis en impact van financiële bijdragen/compensaties/tegemoetkomingen groter dan de wens om deze bij het uitvoeren van de vermogenstoets mee te laten tellen. In de UR Awir zijn daarom enkele bijzondere vermogensbestanddelen (bezittingen en eenmalige uitkeringen/tegemoetkomingen) opgesomd die op verzoek van de belanghebbende niet meegerekend worden bij het toetsen van het vermogen. Een vermogenstoetsuitzondering is een mogelijkheid voor burgers om op verzoek zowel hun

aanspraak op toeslagen als hun uit financiële bijdragen/compensaties/tegemoetkomingen verkregen vermogenstoename te behouden. Het kabinet acht het in bepaalde gevallen namelijk onwenselijk dat burgers hun eventuele aanspraak op toeslagen kwijtraken als hun vermogen is toegenomen door het ontvangen van financiële bijdragen/compensaties/tegemoetkomingen en daardoor een vermogensgrens wordt overschreden. Bovendien wil het kabinet voorkomen dat burgers die een eenmalige uitkering/compensatie/tegemoetkoming (bijvoorbeeld een bedrag of de aanspraak op een bedrag) verkrijgen in het kader van de hersteloperatie toeslagen deze verkrijging of een deel daarvan via een andere weg moeten inleveren bij diezelfde overheid. Daarom worden de eenmalig toegekende bedragen op grond van de TSB, aanvullende regelingen inzake de hersteloperatie kinderopvangtoeslag, voorschotregeling uit het Wetboek van Strafvordering voor de nabestaanden van MH17, de Regeling zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten en de schadevergoeding via de Stichting VSSA tijdelijk uitgezonderd van de vermogenstoets voor het recht op toeslagen.

Deze tijdelijke uitzonderingen voor deze eenmalige bedragen gelden voor een periode van tien jaar volgend op het jaar waarin deze vermogenstoename heeft plaatsgevonden. Als een getroffen gedupeerde van de toeslagenproblematiek in meerdere jaren een bezitting verkrijgt in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag, dan geldt de periode van tien jaar waarvoor een vermogenstoetsuitzondering verkregen kan worden voor elke verkrijging afzonderlijk. De bedragen in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag worden voor een groot deel ambtshalve uitgezonderd, omdat de bedragen en belanghebbenden bekend zijn bij de Belastingdienst/Toeslagen. Het voorgaande geldt niet voor de overige uitzonderingen. De belanghebbenden van deze regelingen kunnen een verzoek indienen bij de Belastingdienst/Toeslagen. De belanghebbende kan dit verzoek doen door middel van het formulier 'Verzoek bijzonder vermogen toeslagen' dat te vinden is op de website van de Belastingdienst.¹ De uitzondering geldt voor het gehele bedrag van de bezitting die is verkregen, ongeacht of de betrokkene al een deel van het bedrag heeft uitgegeven.

Daarnaast wordt in deze ministeriële regeling de UR Awir gewijzigd op de volgende onderdelen:

- Vermogenstoetsuitzondering letselschade-uitkeringen van rechtswege vervallen;
- Implementatie uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State;
- Tijdelijkheid vermogenstoetsuitzondering voor immateriële schadevergoedingen; en
- Uitbreiding TAS-regeling naar nabestaanden.

2. Vermogenstoetsuitzonderingen

2.1 Vermogenstoetsuitzonderingen financiële bijdragen op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten

¹ https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/programmas_en_formulieren/formulier_verzoek_bijzonder_vermogen_toeslagen.

De Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten (TSB) maakt het mogelijk om een tegemoetkoming en daarmee erkenning van een stoffengerelateerde beroepsziekte te krijgen. De regeling is per 1 januari 2023 inwerking getreden. De hoogte van de tegemoetkoming bedraagt € 22.839 (peildatum 2023). Dit is een gefixeerd bedrag, zonder nadere differentiatie naar hoogte, dat jaarlijks wordt geïndexeerd. Deze tegemoetkoming wordt gezien als een vorm van smartengeld.

Voor wat betreft de omvang van de doelgroep wordt uitgegaan op den duur van maximaal 2.500 toegekende tegemoetkomingen per jaar. Deze inschatting is gebaseerd op cijfers van het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten. Jaarlijks worden naar schatting circa 2.5000 mensen ziek door hun werk. Gemiddeld genomen gaat het hierbij in 10% van de gevallen om een stoffengerelateerde beroepsziekte. Omdat naar verwachting niet iedereen een aanvraag voor een tegemoetkoming zal indienen, wordt dit aantal aangehouden als de geschatte bovengrens van het jaarlijks aantal toegekende tegemoetkomingen.

2.2 Vermogensuitzonderingen aanvullende regelingen inzake de hersteloperatie kinderopvangtoeslag

De gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag ontvangen op grond van de Wet hersteloperatie toeslagen eenmalige compensaties en tegemoetkomingen voor de schade die door onjuist overheidshandelen is ontstaan. Het Kabinet heeft daarnaast besloten ook de ex-partners van de gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag een forfaitaire compensatie van € 10.000 euro uit te betalen met de mogelijkheid om aanvullende schadevergoeding bij werkelijke schade aan te vragen. De verwachting is dat ongeveer 11.000 ex-partners in aanmerking zullen komen voor deze forfaitaire compensatie. Daarnaast kunnen de ex-partners in aanmerking komen voor onder andere de schuldenaanpak, de noodvoorziening en de brede ondersteuning in Nederland en in het buitenland. Tot slot wordt de kindregeling op grond van de Wet hersteloperatie toeslagen uitgebreid naar de (pleeg)kinderen van de ex-partner van de gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag. De verwachting is dat er circa 3.000 kinderen extra in aanmerking komen voor de kindregeling.

Voor de compensaties en tegemoetkomingen die in het kader van herstel toeslagen worden uitgekeerd geldt reeds een vermogenstoetsuitzondering. Het kabinet breidt de uitzondering uit naar de forfaitaire compensatie die de ex-partners van een gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag gaat ontvangen en naar de kindregeling voor de kinderen van de ex-partners.

De vermogenstoetsuitzonderingen voor de compensaties/tegemeetkomingen in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag worden veelal ambtshalve toegepast, omdat de bedragen en belanghebbenden bekend zijn bij de Belastingdienst/Toeslagen. De vermogenstoetsuitzondering kan deels ambtshalve toegepast worden op de bedragen die toegekend worden op basis van de

kindregeling. Het uitgangspunt voor de bedragen op basis van de kindregeling is dat de vermogenstoetsuitzondering ambtshalve wordt toegepast op het vermogen van kinderen. Ouders krijgen de mogelijkheid om op verzoek een aanvullende uitzondering aan te vragen voor de bedragen die hun kinderen ontvangen op basis van de kindregeling, omdat het vermogen van het betreffende inwonende kind meetelt in het vermogen van het huishouden. Voor Dienst Toeslagen is het namelijk niet mogelijk om ambtshalve vast te stellen voor welke ouder/voogd de vermogensuitzondering mogelijk van belang is.

2.3 Vermogenstoetsuitzonderingen schadevergoeding Stichting VSSA aan slachtoffers en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn

Op 20 september 2019 oordeelde de Hoge Raad dat de Nationale Politie geen wapenvergunning had mogen afgeven aan de dader van het schietincident in Alphen aan den Rijn.² De Nationale Politie is daardoor aansprakelijk voor schade die het gevolg is van het schietincident op 9 april 2011. Na de uitspraak van de Hoge Raad hebben de Nationale Politie met instemming van het kabinet en de verzekeraar Centraal Beheer de Stichting Vergoeding schade slachtoffers schietincident Alpen aan den Rijn (Stichting VSSA) opgericht. Het doel van de stichting is om schade te vergoeden die personen of bedrijven hebben geleden door de schietpartij. Stichting VSSA beoordeelt iedere aanspraak van nabestaanden van overledenen, slachtoffers met psychisch en/of lichamelijk letsel en andere gedupeerden. Dat gebeurt op basis van het Nederlands (schadevergoedings)recht.

Aanvragen kunnen tot 20 september 2024 worden ingediend. De verwachting is dat circa 180 aanvragen worden ingediend. Dit aantal kan groter worden wanneer meer gedupeerden naar voren komen.

2.4 De schadevergoeding via de voorschotregeling op grond van het Wetboek van Strafvordering aan de nabestaanden van MH17

Op 17 november 2022 heeft de rechtbank Den Haag drie verdachten veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf voor het doen verongelukken van de vlucht MH17 en de moord op de 298 inzittenden.³ De nabestaanden die zich hebben gevoegd als benadeelde partij in het strafproces hebben allen één of meerdere schadevergoedingen toegekend gekregen. Met het onherroepelijk worden van de vonnissen treedt na acht maanden de voorschotregeling in werking.⁴ Het houdt in dat als een veroordeelde voor een misdrijf binnen acht maanden na het

² ECLI:NL:HR:2019:1409

³ ECLI:NL:RBDHA:2022:12216, ECLI:NL:RBDHA:2022:12217 en ECLI:NL:RBDHA:2022:12218

⁴ De voorschotregeling is wettelijk geregeld in artikel 6:4:2, zevende lid, van het Wetboek van Strafvordering: De verhoging op grond van het eerste of tweede lid van het ingevolge de maatregel bedoeld in [artikel 36f van het Wetboek van Strafrecht](#) verschuldigde bedrag vervalt aan de staat. Indien de veroordeelde voor een misdrijf niet of niet volledig binnen acht maanden na de dag waarop het vonnis of arrest, waarbij deze maatregel is opgelegd, onherroepelijk is geworden, aan zijn verplichting heeft voldaan, keert de staat het resterende bedrag uit aan het slachtoffer of de personen genoemd in [artikel 51f, tweede lid](#), die geen rechtspersoon zijn. De staat verhaalt het uitgekeerde bedrag, alsmede de krachtens het eerste lid ingetreden verhogingen, op de veroordeelde.

onherroepelijk vonnis niet (volledig) aan zijn betalingsverplichting jegens het slachtoffer heeft voldaan, de Staat het resterende bedrag uitkeert aan het slachtoffer.

In het onderhavige geval is de kans gering dat de schadevergoedingsmaatregel (volledig) door de veroordeelde(n) zal worden betaald. Uitgaande van de onherroepelijke datum van het vonnis, hebben de nabestaanden van de MH17 vanaf 30 juli 2023 recht op een voorschot gekregen. Er is sprake van een geweldsmisdrijf, waardoor een ongemaximeerd voorschot aan de nabestaanden zal worden uitbetaald. Dit zal gaan over een aanzienlijk bedrag. Het exacte totale bedrag is nog niet bekend. Een eerste inschatting is dat dit bijna 17 miljoen euro in totaal zal zijn, maar dit kan hoger uitvallen. Dit is pas definitief te berekenen als de vonnissen zijn ontvangen bij het CJIB, en uit de vonnissen duidelijk wordt welke nabestaanden meerdere schadevergoedingen toegekend hebben gekregen. Daarna zal ook de wettelijke rente nog moeten worden berekend.

2.5 Vermogenstoetsuitzondering financiële ondersteuning aan zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten.

Op grond van de Regeling zorgmedewerkers met langdurige post-COVID-klachten kan financiële ondersteuning worden toegekend aan een bepaalde groep zorgmedewerkers die in verband met langdurige post-COVID klachten geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn geraakt. Zorgmedewerkers die voldoen aan de voorwaarden van deze regeling kunnen een eenmalig bedrag van € 15.000 per persoon ontvangen. Op basis van cijfers van het UWV wordt rekening gehouden met toekenning van circa 1.000 aanvragen. Om te voorkomen dat deze zorgmedewerkers hun toeslagen terug moeten betalen doordat zij de vermogensgrens passeren nadat de financiële ondersteuning is uitbetaald, wordt deze regeling toegevoegd als vermogensuitzondering.

3. Technische wijzigingen

3.1 Vermogenstoetsuitzondering Letselschade-uitkeringen van rechtswege vervallen

De tijdelijke vermogenstoetsuitzondering voor letselschade-uitkeringen is per 1 januari 2013 inwerking getreden. In de UR Awir is destijds geregeld dat deze uitzondering tot 1 januari 2023 zou gelden. Per 1 januari 2023 is deze uitzondering derhalve van rechtswege vervallen. Hiermee heeft het betreffende artikel⁵ in de UR Awir geen rechtskracht meer en is deze vervallen. Belanghebbenden kunnen voor het immateriële deel van hun letselschade-uitkering op verzoek laten uitzonderen op basis van de vermogenstoetsuitzondering 'immateriële schadevergoedingen'.⁶

3.2 Implementatie uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

In de UR Awir geldt een vermogenstoetsuitzondering voor het bijzonder vermogen van minderjarige kinderen waarover de belanghebbende, diens partner en medebewoner en het kind

⁵ Voorheen artikel 9bis UR Awir.

⁶ Artikel 9, eerste lid, onderdeel b, onder 1° UR Awir.

zelf niet over kunnen beschikken. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) heeft echter geoordeeld dat het maken van onderscheid tussen het vermogen van minderjarige dan wel meerderjarige kinderen in strijd is met het evenredigheidsbeginsel.⁷ In deze zaak kon een inmiddels meerderjarig kind nog niet beschikken over zijn vermogen vanwege een zogenaamde Belegging Erfenis en andere gelden Minderjarigen (BEM)-clausule. Dit was buiten het medeweten van belanghebbende om besloten in het testament van de ex-partner van belanghebbende.

Naar aanleiding van deze uitspraak vervalft middels deze regeling het vereiste van minderjarigheid. Dit betekent dat het bijzonder vermogen van zowel minderjarige als meerderjarige kinderen buiten beschouwing blijven waarover de belanghebbende, diens eventuele partner en medebewoner en het kind zelf niet over kunnen beschikken.

3.3 Immateriële schadevergoedingen

De vermogenstoetsuitzonderingen op basis van immateriële schadevergoedingen zijn onbeperkt in de tijd. Ondanks dat immateriële schadevergoedingen vaak na verloop van tijd geen deel meer uitmaken van het vermogen door uitgaven/investeringen, wordt de vermogenstoetsuitzondering op verzoek van een belanghebbende 'voor het leven' toegepast. Het voorstel is om immateriële schadevergoedingen, in lijn met andere tijdelijke uitzonderingen, in de tijd te beperken. Vanaf 1 januari 2024 worden nieuwe toekenningen van immateriële schadevergoedingen op verzoek van de belanghebbende uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de schadevergoeding verkregen werd.

3.4 Uitbreiding vermogenstoetsuitzondering TAS-regeling naar nabestaanden

Schade-uitkeringen die op grond van de *Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers* (hierna: TAS-regeling) zijn uitbetaald aan slachtoffers zijn voor het leven uitgezonderd van de vermogenstoets voor toeslagen. De TAS-regeling kent onder voorwaarden een uitkering toe aan de nabestaanden in geval het slachtoffer is overleden. Deze uitkering aan nabestaanden is echter niet in de vermogenstoetsuitzonderingen voor toeslagen opgenomen. Vanwege het progressieve ziekteverloop komt het met regelmaat voor dat het slachtoffer overlijdt, voordat de schade-uitkering aan hem/haar wordt toegekend. Voorgesteld wordt om de vermogenstoetsuitzondering die geldt voor de uitkeringen op grond van de TAS-regeling uit te breiden naar de nabestaanden.

4 EU-aspecten

Aan de wijzigingen die in deze regeling zijn opgenomen, zijn geen EU-aspecten verbonden.

5 Budgettaire aspecten

De wijzigingen die in deze regeling zijn opgenomen, hebben geen budgettaire gevolgen.

⁷ ECLI:NL:RVS:2023:79

6 Uitvoeringsgevolgen

Zie bijlagen uitvoeringstoetsen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel X, onderdeel A (artikel 9 van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Artikel 9 UR Awir wordt op een aantal punten gewijzigd. Zoals in het algemeen deel van de toelichting reeds is toegelicht vervalt in artikel 9, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, UR Awir het woord "minderjarig". Ook de bezittingen die zijn opgekomen van de zijde van meerderjarige kinderen blijven daardoor buiten beschouwing voor de vermogenstoets als de belanghebbende, diens partner en medebewoner en het kind zelf hierover niet kunnen beschikken. Bij deze bepaling kan het bijvoorbeeld gaan om bezittingen die op een bankrekening staan waarop een clause rust dat de ouders er geen beschikking over hebben (bijvoorbeeld tot het moment dat het kind een bepaalde leeftijd heeft bereikt). Ook kan het gaan om vermogen van een kind waarbij door een rechter goedgekeurd moet worden of van de bezittingen van dat kind kosten mogen worden betaald, de zogeheten BEM-clausules. De bezittingen van deze kinderen worden op verzoek van de belanghebbende niet meegenomen voor de vermogenstoets.

Aan artikel 9, eerste lid, onderdeel b, onder 1°, UR Awir wordt toegevoegd dat immateriële schadevergoedingen niet beperkt worden in de tijd, indien deze vóór 1 januari 2024 zijn toegekend.

Voorts wordt in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, onder 3°, UR Awir "(Stcrt. 2000, 16), die zijn uitgekeerd aan de slachtoffers zelf" vervangen door "zoals deze luidde op 31 maart 2024 of de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers 2014". Ten onrechte was een verwijzing naar de Staatscourant opgenomen, terwijl de regeling een citeertitel heeft en daarmee afdoende kan worden geïdentificeerd. Daarnaast was geen rekening gehouden met de vervanging van die regeling door de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers 2014. Laatstgenoemde regeling is tot op heden ten onrechte niet genoemd in de UR Awir bij de vermogenstoetsuitzonderingen. Om de vermogenstoetsuitzondering mogelijk te maken voor slachtoffers die op basis van de oude regeling uitkering hebben ontvangen, blijft ook de oude regeling vermeld staan. Tot slot wordt met deze wijziging en de wijziging in artikel 9, tweede lid, mogelijk voor nabestaanden van asbestslachtoffers om een vermogenstoetsuitzondering te verzoeken voor de uitkering op basis van de TAS-regeling.

Bovendien worden tegemoetkomingen op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten in een nieuw subonderdeel 19° toegevoegd aan de opsomming van eenmalige uitkeringen in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, UR Awir waarvoor geldt dat de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op verzoek met een bedrag ter hoogte

van die uitkeringen wordt verminderd voor de toepassing van de vermogenstoets voor de huurtoeslag. De vermogenstoename door het ontvangen van tegemoetkomingen op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten wordt uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting verkregen werd. Dit wordt geregeld in het nieuwe derde lid. In het nieuwe vierde lid is geregeld dat een verzoek dat met betrekking tot een berekeningsjaar wordt gedaan, wordt geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan. In het geval van een tegemoetkoming op grond van de Regeling tegemoetkoming stoffengerelateerde beroepsziekten wordt het verzoek dus gedaan voor de tien berekeningsjaren die volgen op het berekeningsjaar waarin de bezitting is verkregen. Ook artikel 9, vijfde lid (nieuw), UR Awir wordt gewijzigd in verband met het nieuw toegevoegde derde lid en de vernummering van de daaropvolgende leden. Dat betekent dat de uitzondering ook van toepassing is op de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. In dit nieuwe vijfde lid wordt namelijk geregeld dat een verzoek als bedoeld het eerste lid ook gedaan kan worden met betrekking tot de zorgtoeslag en het kindgebonden budget.

Tot slot wordt aan artikel 9 van de UR Awir een zesde lid toegevoegd, waarin immateriële schadevergoedingen die zijn toegekend vanaf 1 januari 2024 op verzoek van de belanghebbende worden uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de schadevergoeding verkregen werd.

Artikel I, onderdeel B (artikel 9bis van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Het huidige artikel 9bis UR Awir, dat betrekking heeft op de vermogenstoets voor letselschade-uitkeringen, vervalt aangezien op grond van dat artikel letselschade-uitkeringen buiten toepassing blijven bij de vermogenstoets tot 1 januari 2023. Op de plaats die vrijkomt, wordt een nieuwe vermogensuitzondering opgenomen, namelijk een vermogenstoetsuitzondering voor zorgmedewerkers met langdurige post-COVID klachten. Indien zorgmedewerkers die te maken hebben met langdurige post-COVID klachten een eenmalige financiële tegemoetkoming van € 15.000 hebben ontvangen op grond van de Regeling zorgmedewerkers met langdurige post-COVID-klachten, wordt op grond van artikel 9bis, eerste lid, UR Awir de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op verzoek van de belanghebbende verminderd met een bedrag ter hoogte van die financiële tegemoetkoming voor de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. De vermogenstoename door het ontvangen van deze financiële tegemoetkoming wordt uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting verkregen werd. Dit wordt geregeld in het tweede lid. Op grond van artikel 9bis, derde lid, UR Awir wordt een verzoek dat op grond van het eerste lid is gedaan, geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan.

Artikel I, onderdeel C (artikel 9quater van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Artikel 9quater UR Awir heeft betrekking op de vermogenstoets voor regelingen inzake de hersteloperatie kinderopvangtoeslag. Hier worden een aantal onderdelen aan toegevoegd. Deze hebben betrekking op de ex-partners van een gedupeerde aanvrager kinderopvangtoeslag voor welke groep met de inwerkingtreding van de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen regelingen zijn opgenomen in deWht. Om te beginnen wordt aan het eerste lid, onderdeel f, een verwijzing opgenomen naar artikel 2.14h, eerste of derde lid, Wht. Dit betekent dat de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op grond van artikel 9quater, eerste lid, onderdeel f, UR Awir, op verzoek wordt verminderd met de compensatie van € 10.000 voor ex-partners op grond van artikel 2.14h, eerste lid, Wht voor de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. Hetzelfde geldt voor compensatie voor werkelijke schade die een ex-partner ontvangt op grond van artikel 2.14, derde lid, Wht. Daarnaast wordt een verwijzing naar artikel 2.14i Wht toegevoegd aan artikel 9quater, eerste lid, onderdeel j, UR Awir. Dat artikel heeft betrekking op toegekende noodvoorzieningen. Door artikel 2.14i Wht toe te voegen aan genoemd onderdeel j, wordt de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op grond van artikel 9quater, eerste lid, onderdeel j, UR Awir, op verzoek verminderd met de incidentele noodvoorziening voor ex-partners die is toegekend op grond van artikel 2.14i Wht voor de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget.

Artikel 9quater, tweede lid, UR AWIR wordt eveneens gewijzigd. Dit tweede lid ziet op het van overeenkomstige toepassing verklaren van het eerste lid in bepaalde situaties. Dit was al het geval voor bezittingen die door de belanghebbende zijn verkregen als gevolg van de feitelijke toebedeling aan de belanghebbende van een aan de voormalige partner van de belanghebbende toegekend bedrag als bedoeld in artikel 2.7, eerste of tweede lid, Wht. Daaraan wordt ten eerste toegevoegd de situatie dat er sprake is van de feitelijke toebedeling van de compensatie van €10.000, bedoeld in artikel 2.14h, eerste lid, Wht, door de voormalige partner (de ex-partner) aan de belanghebbende (artikel 9quater, tweede lid, aanhef en onderdeel a, Ur Awir). Daarnaast wordt op verzoek van de belanghebbende het eerste lid van overeenkomstige toepassing verklaard ten aanzien van een bezitting als bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2011 als deze bezitting is opgekomen van de zijde van een kind als gevolg van een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 2.12 Wht (artikel 9quater, tweede lid, aanhef en onderdeel b, UR Awir). Dit heeft betrekking op een tegemoetkoming op grond van artikel 2.12 Wht voor een kind van de gedupeerde aanvrager van een kinderopvangtoeslag of van een ex-partner als bedoeld in die wet. Voor de bezittingen die opkomen van de zijde van een pleegkind is dit (voor alle bezittingen) al geregeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, UR Awir. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat in artikel 9quater, eerste lid, UR Awir geen specifieke wijziging is opgenomen die verband houdt met de tegemoetkoming voor kinderen, pleegkinderen en voormalig pleegkinderen van de ex-partner. Dit is al geregeld omdat in artikel 2.13a Wht wordt verwezen naar artikel 2.12 Wht. Ook voor de kinderen van ex-partners is dus artikel 9quater, eerste lid, onderdeel n, UR Awir van toepassing.

Artikel 9 quater, tweede lid, UR AWIR wordt tot slot gewijzigd. De termijn voor de vermogenstoetsuitzondering wordt van drie jaar uitgebreid naar tien jaar.

Artikel I, onderdeel D (artikelen 9octies, 9novies en 9decies van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen)

Ook worden na artikel 9septies 2 nieuwe artikelen ingevoegd.

Het eerste artikel dat wordt ingevoegd (artikel 9octies UR Awir) heeft betrekking op een vermogenstoetsuitzondering voor de overlevenden en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn op 9 april 2011. Indien overlevenden en nabestaanden van het schietincident in Alphen aan den Rijn een bezitting hebben verkregen als gevolg van een schadevergoeding die na vaststelling door de Stichting Vergoeding slachtoffers schietincident Alphen aan den Rijn is verkregen, geldt op grond van artikel 9octies, eerste lid, UR Awir dat de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op verzoek van de belanghebbende met een bedrag ter hoogte van die schadevergoeding wordt verminderd voor de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. De vermogenstoename door het ontvangen van een dergelijke schadevergoeding wordt uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting verkregen werd. Dit wordt geregeld in het tweede lid. Op grond van artikel 9octies, derde lid, UR Awir wordt een verzoek dat op grond van het eerste lid is gedaan, geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan.

Het tweede artikel dat wordt ingevoegd (artikel 9novies UR Awir) heeft betrekking op een vermogenstoetsuitzondering voor nabestaanden van de neergehaalde vlucht MH17 van Malaysia Airlines op 17 juli 2014. Indien nabestaanden van personen die als gevolg van het neerhalen van die vlucht zijn overleden in verband met dat overlijden een schadevergoeding hebben verkregen wordt op grond van artikel 9novies, eerste lid, UR Awir de rendementsgrondslag, bedoeld in artikel 5.3 Wet IB 2001, op verzoek van de belanghebbende verminderd met een bedrag ter hoogte van die schadevergoeding voor de toepassing van de vermogenstoetsen voor de huurtoeslag, de zorgtoeslag en het kindgebonden budget. De vermogenstoename door het ontvangen van een dergelijke uitkering wordt uitgezonderd van de vermogenstoets in de eerste tien berekeningsjaren volgend op het kalenderjaar waarin de bezitting verkregen werd. Dit wordt geregeld in het tweede lid. Op grond van artikel 9novies, derde lid, UR Awir wordt een verzoek dat op grond van het eerste lid gedaan, geacht mede te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren waarvoor het verzoek kan worden gedaan.